

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: Ing. M. P., nar. X
bytem X
proti

žalovaný: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021 čj. X

takto:

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2021 čj. X a ze dne 26. 1. 2021 č.j. X se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2021 čj. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 1. 2021 č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), odňala žalobkyni ode dne 6. 3. 2021 invalidní důchod.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobkyně nesouhlasila se závěry prvostupňového i napadeného rozhodnutí a se závěry podkladových posudků vypracovaných pro účely obou rozhodnutí, kterým předně vytkla to, že se v nich posudkoví lékaři nezabývali omezením zvládání denních aktivit žalobkyně.
4. Dále žalobkyně namítala, že v podkladovém posudku pro účely námitkového řízení nebylo patřičně reagováno na tvrzení o nástupu značné únavy žalobkyně po hodině výkonu. Posudková lékařka nedůvodně a bez ověření zpochybnila zprávu ambulantního psychologa ze dne 4. 12. 2020. Navíc v případě pochybností si měla doplnit podklady, které by závěry uvedené zprávy buď potvrdily, nebo vyvrátily. V posudku pak tvrzení o únavě žalobkyně a jejím vlivu na pokles pracovní schopnosti není nijak vypořádáno.
5. Posudek posudkového lékaře pro účely námitkového řízení podle žalobkyně rovněž postrádá vypořádání se s dalšími žalobkyní udávanými zdravotními obtížemi jako X, X, X, X, dále též X, X, X, X, X, X a X.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě předně rekapitulovala celý průběh správního řízení až do vydání napadeného rozhodnutí.
7. Žalovaná je přitom přesvědčena, že oběma podkladovými posudky byl správně a objektivně zjištěn a posouzen zdravotní stav žalobkyně. Odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí.
8. Závěrem pak žalovaná navrhla, aby soud vyžádal u příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen „PK MPSV“) posudek o zdravotním stavu žalobkyně a míře poklesu její pracovní schopnosti a tento následně provést k důkazu o zdravotním stavu žalobkyně a v jeho souvislosti o míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Jinak bez vyhotovení takto navrhovaného posudku invaliditu žalobkyně posoudit nelze s tím, že za současného stavu navrhla žalovaná zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.

10. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla tak, že se podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. žalobkyni ode dne 6. 3. 2021 odnímá invalidní důchod, neboť podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 1. 2021 z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %, a žalobkyně tak již není invalidní.
11. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, ve kterých namítla především nesprávné zařazení jejích zdravotních obtíží do kapitoly V, položky 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) maje za to, že s ohledem na lékařské zprávy MUDr. S. K. a MUDr. H. S. ze dne 7. 12. 2020 měly být podřazeny pod kapitolu V, položky 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
12. O námitkách žalobkyně rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že je zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V řízení o nich nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, který vycházel ze zdravotní dokumentace PSSZ, ošetřujícího lékaře a dalších odborných lékařských nálezů, včetně žalobkyní doložených lékařských zpráv. Lékař v posudku pro účely řízení o námitkách žalobkyně dospěl rovněž k závěru, že tato není od 11. 1. 2021 invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15 % - 20 %, kdy posudková lékařka hodnotila na horní hranici 20%. Takto stanovenou procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ustanovení § 3, vyhlášky o posuzování invalidity, dále navýšila o další 10 % na konečných 30%.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních námitek vycházejících přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s.ř.s.“). Rozhodoval přitom po projednání věci samé, ke kterému nařídil jednání.
14. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
15. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající

jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činností. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

16. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
17. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala skutkové závěry týkající se posouzení jejího zdravotního stavu. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu předložila posudek ze dne 24. 11. 2021, evidenční číslo SZ/2021/2087-PH-17 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. M. Č., další lékař MUDr. H. D. s odborností psychiatrie a tajemnice A. S.
18. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, spisové dokumentace OSSZ včetně zdravotní dokumentace, nově předložených lékařských zpráv a na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně zejména odborným přisedícím lékařem k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 35 %, a proto se v jejím případě jednalo i nadále o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995, která u žalobkyně trvá i nadále a bez přerušení. Posudková komise u žalobkyně shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, jak ji vymezuje kapitola VI (Postižení nervové soustavy), položka 1b (lehké funkční postižení...), přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 20 % – 35 %. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně posudková komise zhodnotila na 35 %, tj. na samé horní hranici stanoveného procentního rozpětí, a to s ohledem na funkční symptomatiku.
19. Odlišnost uvedených závěrů od závěrů posudků vyhotovených pro účely napadených rozhodnutí žalované posudková komise odůvodnila předchozím nedostatečným vyhodnocením toho, že za dobu od přiznání invalidity prvního stupně u žalobkyně nedošlo jednoznačně ke zlepšení nebo stabilizaci zdravotní stavu. Pokles výkonnosti oproti premorbidnímu stavu odpovídá závěrům odborných lékařských nálezů. Rovněž zařazení zdravotního postižení žalobkyně do kapitoly V, položky 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity neodpovídá zcela členění této kapitoly a zdravotnímu postižení žalobkyně. Nakonec zvolené zařazení podle komise nejlépe vystihuje dopady dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně.

20. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2022 č.j. 6 Ads 378/2020-44 k tomu tento soud uvedl, že: *„Posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., nicméně s ohledem na mimořádný význam posudku v tomto řízení bývá posudek důkazem rozhodujícím, jestliže z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádné pochyby a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku byla zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v požadavku, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43, nebo rozsudek ze dne 19. 6. 2013, č. j. 3 Ads 70/2012 - 14). Z posudku musí být tedy zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy.“*
21. V řízení předložený posudek přitom splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku pak je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobkyně oproti posudkovým lékařům žalované. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku ničeho nenamítali. V projednávané věci soud nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů.

VI. Závěr a náklady řízení

22. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobkyně jednalo i nadále o invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a to včetně prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. To vše i přes relativně malý rozdíl v míře poklesu pracovní schopnosti žalobkyně zjištěné žalovanou ve správním řízení oproti zjištěním v rámci řízení soudního, neboť těmito zjištěními již pokles pracovní schopnosti žalobkyně překročil stanovenou hranici pro invaliditu prvního stupně. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
23. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobkyně žádné náklady řízení neprokázala, ani je neuplatňovala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 23. února 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce